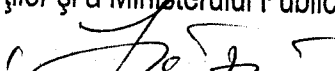

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
Cabinet judecător
Prof.univ. dr. Valer Dorneanu
Dosar nr.630D/2014

Termen de judecată...26.02.2015...
cu citarea părților și a Ministerului Public
Președinte

RAPORT

**referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor
art.19 alin.(1) și (3) din Legea partidelor politice nr.14/2003**

I. Actul de sesizare a Curții Constituționale

Prin Încheierea din 3 iunie 2014, pronunțată în Dosarul nr.12711/3/2014, Tribunalul București – Secția a V-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art.19 alin.(1) și (3) din Legea partidelor politice nr.14/2003.

Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Claudia Nicolae Mărginean, Petru Cristian Bulumac, Ionuț Valentin Cucu, în calitate de membri fondatori ai „Partidului Pirat din România”, într-o cauză privind acordarea personalității juridice și înscrierea acestui partid în Registrul partidelor politice.

II. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art.19 alin.(1) și (3) din Legea partidelor politice nr.14/2003, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 347 din 12 mai 2014, cu următorul conținut:

- Art.19 alin.(1) și (3): „(1) *Lista semnăturilor de susținere trebuie să menționeze obiectul susținerii, data și locul întocmirii, iar pentru susținători trebuie să conțină numele și prenumele, data nașterii, adresa, felul actului de identitate, seria și numărul acestuia, codul numeric personal, precum și semnătura. Susținătorii înscrierii unui partid politic pot fi numai cetățeni cu drept de vot.*

(...)

(3) *Lista trebuie să cuprindă cel puțin 25.000 de membri fondatori, domiciliați în cel puțin 18 din județele țării și municipiul București, dar nu mai puțin de 700 de persoane pentru fiecare dintre aceste județe și municipiul București.*”

III. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorii acesteia susțin, în esență, că dispozițiile art.19 alin.(1) din Legea nr.14/2003, prin aceea că, pentru constituirea partidului politic și în vederea înregistrării sale, impun întocmirea listelor cuprinzând date cu caracter personal, contravin prevederilor art.26 alin.(1) din Constituție, referitoare la dreptul la viață intimă, familială și privată, precum și celor ale art.8 alin.(2) din Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene, care prevăd condițiile limitative în care este permisă ingerința autorității publice în exercitarea unui drept. Impunând această obligație, legea nu oferă, în schimb, garanții privind protejarea acestor date și nu justifică necesitatea colectării și stocării acestora. În plus, se subliniază că legea nu instituie și obligația persoanelor care ar trebui să colecteze respectivele date de a avea, concomitent, și calitatea de operatori de date cu caracter personal. În fine, măsura legală impusă este contrară, începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, și dreptului unional, concretizat în Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

În privința dispozițiilor art.19 alin.(3) din Legea nr.14/2003, se susține că acestea generează o ingerință asupra exercitării dreptului la asociere, astfel cum este reglementat de art.40 din Constituție și de art.11 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Instituirea unui prag de reprezentativitate atât la nivel național, cât și la nivel regional nu se poate justifica prin invocarea art.8 alin.(2) din Legea fundamentală, referitor la rolul constituțional al partidului politic, deoarece acesta poate fi îndeplinit și fără a impune un anumit prag de reprezentativitate. Legea nr.14/2003 nu indică, în expunerea de motive, scopul sau necesitatea imperioasă prin care o atare ingerință se justifică, însă presupunând că acesta constă în necesitatea asigurării unei reprezentativități crescute a partidului politic, în scopul evitării inflației de partide, acesta nu poate fi inclus între situațiile expres prevăzute de art.53 alin.(1) din Constituție și de art.18 din Convenție. Totodată, trebuie ținut cont și de faptul că instituționalizarea unui curent politic nu poate fi obligatorie înainte de constituirea respectivului partid ci, în mod firesc, ulterior acestui moment, iar riscul devalorizării partidelor, în sensul supraaglomerării acestora pe

scena politică, nu mai subzistă în România anului 2014, astfel că și mijlocul prevăzut de lege pentru contracararea acestuia a devenit caduc. În sprijinul argumentelor formulate, autorii excepției invocă jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în materia dreptului de asociere, în special hotărârile pronunțate în cauza *Partidul Comuniștilor (Nepeceriști) și Ungureanu împotriva României* (2005) și cauza *Bozgan împotriva României* (2007), subliniind faptul că, la analiza necesității și proporționalității oricărei ingerințe a statului asupra exercitării unui drept, trebuie întotdeauna apreciat în funcție de speța respectivă, așa cum procedează instanța europeană.

Tribunalul București – Secția a V-a civilă apreciază că textele de lege criticate nu contravin normelor fundamentale invocate, cuprinse în Constituție, Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și din Carta Drepturilor Fundamentale, fiind în acord și cu jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului. Instituirea unui anumit prag minim de reprezentativitate, atât la nivel național, cât și la nivel regional, nu îngreădește dreptul la liberă asociere, care trebuie exercitat în limitele legii, tot astfel cum trebuie să funcționeze și partidele politice. Totodată, această condiție este în măsură să probeze vocația partidului politic de a accede la puterea politică în stat. Simpla asociere a două persoane nu poate constitui o abordare serioasă a vieții politice, așa cum susțin autorii excepției, oricât de valoroase ar fi acele persoane și ideile pe care ar dori să le promoveze. În ce privește criticile referitoare la dispozițiile art.19 alin.(1) din lege, se arată că datele cu caracter personal nu sunt destinate publicității, rămânând la dispoziția instanței judecătorești pentru verificarea realității, autenticității și veridicității lor. Prin urmare, condiția este strict necesară pentru a acorda girul unei asociații de a participa la activitatea publică a statului, astfel că nu se constituie într-o ingerință.

IV. Potrivit prevederilor art.30 alin.(1) din Legea nr.47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere.

V. În vederea dezbaterii excepției de neconstituționalitate, supun atenției membrilor plenului următoarele:

1. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.d) din Constituție, precum și ale art.1 alin.(2), ale art.2, 3, 10 și 29 din Legea nr.47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

2. Dispozițiile de lege criticate nu au mai fost supuse controlului de constituționalitate.

3. Problema de principiu a instituirii unui prag minim de reprezentativitate, reflectat fie prin prezentarea unui număr minim de semnături la momentul cererii de înregistrare a partidului politic, fie a unui număr minim de voturi obținute la alegerile de la nivel național, ca și condiție pentru continuarea activității partidului politic, a mai fost supusă atenției Curții, chiar și din perspectiva încălcării aceluiași drept invocat și în prezenta cauză: dreptul de asociere. Prin Decizia nr. 170 din 20 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 314 din 29 aprilie 2014 sau Decizai nr.519 din 9 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 880 din 4 decembrie 2014, Curtea a reținut că astfel de condiții nu constituie restrângeri ale exercițiului dreptului de asociere, ci limitări de natură legală a acestui drept, circumscrise regimului constituțional al partidelor politice. Partidele politice constituie forme de asociere ale cetățenilor care au un regim constituțional și legal special, determinat de scopul acestora, eminent politic, definit în esență de art. 8 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia partidele politice contribuie *„la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea de drept și principiile democrației.”* Unul dintre principalele scopuri ale asocierii în partide politice îl constituie acela de a accede la putere prin intermediul candidaților pe care partidul îi propune în campania electorală. Fără atingerea acelui prag minim de reprezentativitate sau a numărului minim de voturi obținut la alegeri, organizațiile nu-și probează capacitatea lor de a defini și exprima voința politică a cetățenilor și, în consecință, nu pot revendica statutul de partid politic. Acestea au, însă, posibilitatea să își continue existența ca simple forme de asociere a

cetățenilor, cu condiția ca înființarea și desfășurarea activității lor să se realizeze potrivit legii, pentru realizarea scopurilor dorite de membrii lor și în conformitate cu opțiunile acestora, exprimate în mod liber, pe plan social, cultural, economic și chiar politic.

4. Plenul Curții urmează să aprecieze, cu prilejul deliberării asupra prezentei excepții, dacă și în ce măsură cele reținute prin deciziile indicate sunt incidente și în acest dosar.

5. Propun fixarea termenului de judecată, cu citarea părților și a Ministerului Public.

Judecător-raportor

Prof.univ.dr. Valer Dorneanu

